

Sayı:11

FELSEFE PSİKOLOJİ SOSYOLOJİ MANTIK

AHİCE

Ahi Evren Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi Okul Dergisi

D
İ
Y
A
L
E
K
T
İ
K

SORGULANMAMIŞ YAŞAM YAŞAMAYA DEĞMEZ
SOKRATES

BÜLTEN TARİHİ :2023

HAZIRLAYANLAR:

FELSEFE GRUBU ÖĞRETMENİMİZ AYNUR DOKURLAR

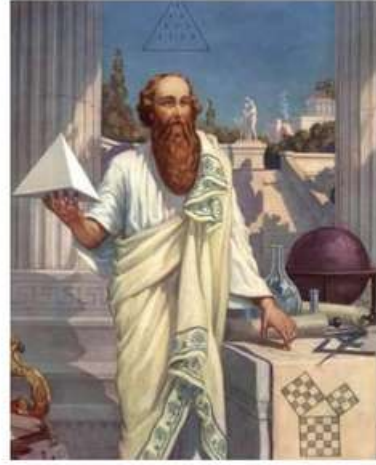
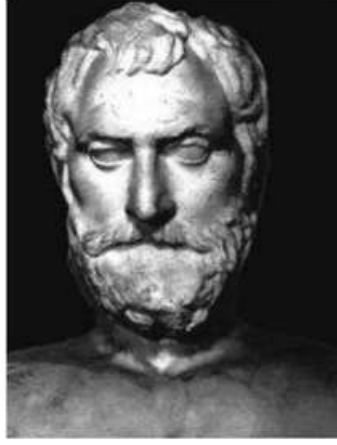
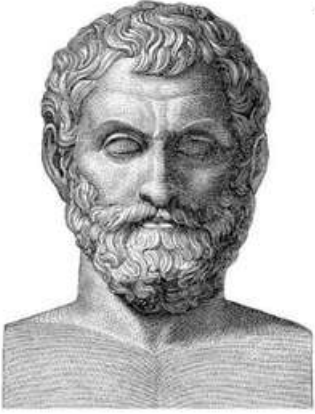
ÖĞRENCİLERİMİZ; EDA KAYA, EDA NUR KANAÇ, MELEK NUR
BAYHAN, ZEHRA KOÇ, ZEYNEP ZİŞAN ELBİR, REYYAN AKIN.

İçindekiler:

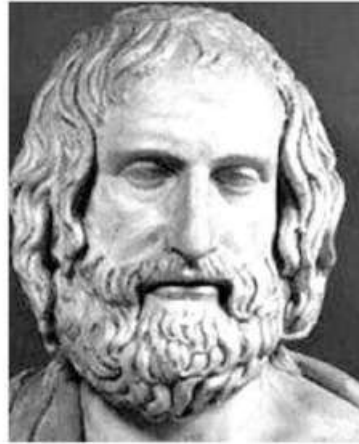
- 3 Filozofların Arkhe Görüşleri
- 4 Felsefe Nedir?
- 5 Mevlâna Celaleddin Rumi 'nin Felsefi Görüşleri
- 6 Yunus Emre'nin Hayatı ve Felsefesi
- 7 El-Kindi Felsefesi
- 8 İbn-i Sina ve Yaptığı Çalışmalar
- 9 Farabi ve Felsefesi
- 10 Mimar Sinan ve Sanat Felsefesi
- 11 Sanat ve Felsefe
- 12 Teknolojinin Yararları ve Zararları
- 13 Zeka Nedir ve Nasıl Hesaplanır?
- 14 Zeka Türünüzü Biliyor Musunuz?
- 15 Felsefi Sözler
- 16 Felsefi Bulmaca
- 17 Algılarımız Bizi Yanıltıyor Mu?
- 18 Anadolu'da Yaşamış Filozoflar

FİLOZOFLARIN ARKHE GÖRÜŞLERİ

3

Thales'e göre arkhe yani ilk madde "su"dur.
Anaksimandros'a göre arkhe, "apeiron"dur.
Anaximenes'e göre arkhe "hava"dır.
Pythagoras'a göre evrenin ilk maddesi "sayı"dır.
Herakleitos'a göre, arkhe "ateş"tir.
Parmenides'e göre arkhe "logos"tur.
Empedokles'e göredört arkhe vardır:
"Toprak, ateş, hava ve su"dur.
Anaxagoras'a göre arkhe, "sperma"dır.
Leukippos ve Demokritos'a göre arkhe "atom"dur.

FELSEFE

4

FELSEFE İLE İLGİLİ FİLOZOF SÖZLERİ :

- Felsefe, düşüncenin mikroskobudur. (Victor Hugo)
- Felsefe yolda olmak demektir. (Karl Jaspers)
- İlme dayanmayan felsefe, hayalciliktir. (Ali Şeriatî)
- Felsefe öğrenilmez, yapılır. (Immanuel Kant)
- Felsefe, utanmazlığın çağdaş biçimidir. (Albert Camus)
- Felsefe, neleri bilmediğini bilmektir. (Socrates)
- Felsefe, genelleştirilmiş bir matematiktir. (Baruch Spinoza)
- Boş vakit, felsefenin annesidir. (Thomas Hobbes)
- Felsefe, aklın sınırlarına işaret eder ve onları sözle çözmeye çalışır. (Goethe)
- Felsefe, zaruri ve elzem vazifelerde, cılızlığımızı anlamakla başlar. (Epictetus)
- Felsefe tüm bilimlerin ruhudur. (Vincenzo Gioberti)
- Felsefe inanılanın inanılmaya değer olup olmadığını araştırmaktır. (Peter Abelard)
- Felsefe, koşulsuz sorgulamadır. (Joseph Maistre)

FELSEFE NEDİR ?

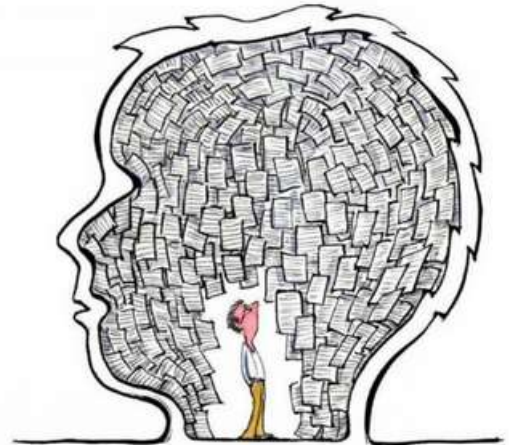
Felsefe kelimesi kökeni Yunanca'dan gelir. Yunanca'da bu kelime "Philosophia" olarak geçer. Bu kelime sevgi anlamına gelen "Philia" ve bilgelik olarak ifade edilen "Sophia" sözcüklerinden bir araya gelir. Bir arada sözcüklerin anlamı ise bilgelik sevgisi anlamına gelir. Bilgeliliği aramayı temsil eder.

FELSEFE NE İŞE YARAR ?

Düşünürler ve filozoflara göre, felsefenin esas amacı soruyu yöneltmek ve sorgulamaktır. Birçok filozof felsefenin gelişmesinde büyük adımlar atmıştır. Felsefe hayatın akışını ve günlük yaşantıda yaptığımız olaydır. Çevremizi olan biteni anlamamız bir felsefedir ve bu olan biteni sorgulamaktır. Bilgi arayışı içine girmek araştırmak ve sorgulamak felsefedir. Felsefe hayatımıza yenilikler katar ve yaşamımıza yön verir.

FELSEFE NİÇİN GEREKLİDİR ?

Felsefe, insana her şeyden önce disiplinli düşünmeyi öğretir. Çevresinde olan bitenlere eleştirel gözle bakabilmeyi öğretir. Bunun yanında, neyin, nasıl, niçin değerlendirilebileceği konusunda sistemli çalışma ve araştırma yapma yollarını da gösterebilir.

MEVLANA CELALEDDİN RUMİ

5

HAYATI VE FELSEFE GÖRÜŞÜ

MEVLANA KİMDİR?

1207 yılında, bugün Afganistan olan, dönemin İran sınırlarında yer alan Horasan eyaleti, Belh şehrinde dünyaya gözlerini açtı. Mevlana'nın annesi Belh şehri emirinin kızı, babası şehrin ileri gelen bilginlerinden birisiydi. Küçüklüğünden sorgulayan Mevlana Celaleddin Rumi, felsefe alanında önemli ilerlemeler kaydetmiş, tasavvuf ehli olmuştur. Mevlana, din alimi, felsefeci, tasavvuf ehli, hoşgörünün simgesi olarak kabul edilen ilim insanıdır. Konya'ya geldiklerinde henüz 11 yaşındaydı. Ancak yaşları gibi 11 yaşta bilgiden yoksun değildi. Babasının üzerine düşmesi, onun yaşına göre bilgin olmasını sağlamıştı. Babası vefat ettikten sonra, kendisi 24 yaşındayken akademide ders vermiştir. Eserlerinin hem tümü Farsça diliyle yazılmıştır. Çok nadirde olsa eserlerinin bir kısmında Türkçe, Rumca ve Arapça kullanmayı tercih etmiştir. Şuan eserleri, başta İran, Türkiye ve ABD olmak üzere dünyanın her yerinde okunmaktadır. İlim insanı olarak hayatının da büyük değişimlere her zaman izin veren Mevlana için dönüm noktası, Şems-i Tebrizi ile tanışması olmuştur. Vefat ettiği 1273 yılına kadar Şems ile olan anılarını her zaman dillendirmiş, ilminin büyük çoğunluğunun kendisine borçlu olduğunu dile getirmiştir. Aynı zamanda derinden üzüntü duyan Mevlana, Şems ile daha fazla vakit geçiremediğinden her zaman yakınmıştır. Mesnevisi Farsça diliyle yazılmış en önemli şiirlerden birisidir. Dünyanın her yerinde öğretilerine saygı duyulmuş, din hocası sıfatından daha çok tasavvuf ilmiyle tanınmıştır.

" İYİYİ ARA, GÜZELİ ARA, DOĞRUYU
ARA AMA KUSUR ARAMA."

FELSEFESİ

Mevlana Celaleddin Rumi'nin seçtiği en temel felsefe hümanizmdir. O, dünya hayatının geçici olduğunu ve fani yaşamdaki maddeciliğin insan ilişkilerindeki en zararlı unsur olduğunu savunur. Mevlana'nın görüşüne göre en önemli olan yaşam boyunca 'insan olmak' ve 'insanca hareket etmek'tir.

DEMEDİM Mİ?

Oraya gitme demedim mi sana,
seni yalnız ben tanırım demedim
mi?
Demedim mi bu yokluk yurdunda
hayat çeşmesi ben'im?

Bir gün kızsan bana,
alsan başını,
yüz bin yıllık yere gitsen,
dönüp kavuşacağın yer ben'im
demedim mi?

Demedim mi şu görünene razı
olma,
demedim mi sana yaraşır otağı
kuran ben'im asıl,
onu süsleyen, bezeyen ben'im
demedim mi?

Ben bir denizim demedim mi sana?
Sen bir balıksın demedim mi?
Demedim mi o kuru yertere gitme
sakın,
senin duru denizin ben'im demedim
mi?

Kuşlar gibi tuzağa gitme demedim
mi?
Demedim mi senin uçmanı sağlayan
ben'im,
senin kolun kanadın ben'im
demedim mi?

Demedim mi yolunu vururlar senin,
demedim mi soğuturlar seni.
Oysa senin ateşin ben'im,
sıcaklığın ben'im demedim mi?

Türlü şeyler derler sana demedim
mi?
Kötü huylar edinirsin demedim mi?
Ölmezlik kaynağını kaybedersin
demedim mi?
Yani beni kaybedersin demedim
mi?

Söyle, bunları sana hep demedim
mi?

"KENDİNİ KÜÇÜK GÖRMEYİ
BIRAK. SEN YÜRÜYEN
EVRENSİN."

Yunus Emre

Yunus Emre, Bolu, Sakarya ırmağı yakınları ve Sivrihisar çevresinde yaşamıştır.

Yunus Emre Eskişehir'de dünyaya geldi.

Yunus Emre, düşüncelerinde genel olarak İslam dinini örnek aldığından dolayı, insanlığa bakışı eşittir. Hiç bir insanı birbirinden ayırmaz ve üstün görmez. Yunus'a göre her insan eşittir ve aynı haklara sahiptir. Eserlerinde tasavvufun yanı sıra fazlasıyla insan sevgisi hissedilir. Yaratıcıya, yani Allah'a olan sevgisi, onu tüm insanları sevmeye iter çünkü tüm insanları yaratandan dolayı insanlara her zaman hoşgörülü bir tavırla yaklaşır ve onları koşulsuz sever. İnsanlara her zaman birlik olmayı, hoşgörülü ve sevgi dolu olmayı aşılama, yansıtmaya, öğretmeye çalışmıştır. İçinde beslediği bu büyük sevgi ile Allah'a ulaşabileceğini düşünür. Yunus Emre, eğer her insan içinde sevgi besler, birbirine hoşgörülü ve eşit davranırsa, yaşadığımız evrenin çok daha güzel bir hale dönüşeceği fikrini aktarmaya çalışır.

FELSEFESİ

Yunus Emre felsefesine göre hiçbir zaman kalp kırmamak, büyüklük taslamamak, gönül almak ve geçimli olmak esastır. Yunus Emre'ye göre din; insanlığı mutluluğa, barışa ve huzura kavuşturan bir yaşam tarzını benimsemektir. Yunus Emre'nin din anlayışında sevgi ve aşk vardır.

GELDİ GEÇTİ ÖMRÜM BENİM

Geldi geçti ömrüm benim şol yel esip geçmiş gibi
Hele bana şöyle geldi şol yumup açmış gibi

İşbu söze Hak tanıktır bu can gövdeye konuktur
Bir gün ola çıka gide kafesten kuş uçmuş gibi

Miskin âdem oğlanını benzetmişler ekinciye
Kimi biter kimi yiter yere tohum saçmış gibi

Bu dünyada bir nesneye yanar içim göynür özüm
Yiğit iken ölenlere gök ekini biçmiş gibi

Bir hastaya vardın ise bir içim su verdin ise
Yarın anda karşı gele Hak şarabın içmiş gibi

Bir miskini gördün ise bir eskice virdün ise
Yarın anda sana gele Hak libâsın biçmiş gibi*

Yunus Emre bu dünyada iki kişi kalur derler
Meğer Hızır İlyas ola

•Az söz erin yüküdür, çok söz hayvan yüküdür.

•İlim, kendini bilmektir.

•Mazlumun ahı indirir şâhı.

•Çok mal haramsız, çok söz yalansız olmaz.

•Kırma dostun kalbini, onaracak ustası yok.

YUNUS EMRE
SÖZLER KÖŞKÜ

EL-KİNDİ FELSEFESİ

El-Kindi Kimdir ?

Soylu bir ailenin çocuğu olarak Kûfe'de doğdu. Dedesi Eş'as, Güney Arabistan'ın en büyük kabilelerinden biri olan Kinde'nin hükümdarıydı. Müslüman olduktan sonra kabilesinin ileri gelenleriyle Kûfe'ye yerleşmişti. Babası İshak b. es-Sabbah yıllarca Kûfe valiliği yaptı.

Abbasi halifelerinden özel ilgi ve destek gören Kindî, astronom ve astrolog olarak sarayda müneccimlik görevini de yürüttü. Ayrıca halife Mu'tasım'ın oğlu Ahmed'in eğitimini üstlendi. Kindî eserlerinin önemli bir kısmını aralarında hoca-talebe ilişkisinin ötesinde dostluğa dayanan bir yakınlık bulunan bu veliahdın isteği üzerine kaleme almış ve eserlerini de bu veliahdta ithaf etmiştir. Orta Çağ Avrupası'nda "Alkindus" adıyla tanınan, ilk İslam filozofudur.

Felsefesinde, Platon, Aristoteles ve Plotinus'un görüşlerinin bir sentezini yapmıştır. Felsefenin yönteminin kanıtlama, kanıtlamanın hedefinin maddeye biçim kazandıran özleri bilmek, felsefenin amacının ise Tanrı'ya erişmek olduğunu öne süren

El-Kindi'nin Görüşleri;

Kindî'ye göre, felsefi bilginin ilk basamağı akıl yürütmedir. İnsanın akıl yürütme yoluyla adım adım basitten bileşiğe ve en yetkin olana doğru yükseldiğini öne süren filozof, varlığa akılcı bir açıdan yaklaştığı için, Tanrı'nın özüne ait sıfatları inkâr etmiştir. Tanrı'nın sıfatlarının ancak olumsuz bir biçimde bilinebileceğini savunan El-Kindî'ye göre, Tanrı mutlak Bir'dir. Mutlak varlık olması nedeniyle, Mutlak Bir'in şekli, niteliği, niceliği, maddesi yoktur ve O görelî bir varlık değildir.

"Felsefe, insanın kendisini tanımasıdır. Felsefe, sanatların sanatı, hikmetlerin hikmetidir. Felsefe, insanın gücü yettiği sürece külli-ebedi şeylerin hakikatlerini, mahiyetlerini ve sebeplerini bilmektir."

El-Kindi (801-873)

Doğum	Ebu Yusuf Yakub bin İshak el-Sebbah el-Kindi 801 Basra, Irak
Ölüm	873 (72 Yaşlarında) Bağdat, Irak
Vatandaşlık	■ Abbasi Devleti
Kariyeri	
Dalı	Felsefe, Matematik, Fizik, Kimya, Psikoloji, Farmakoloji, Tıp, Kozmoloji, Müzik, Astronomi
Etkilendikleri	Platon, Aristoteles, Plotinus
Etkiledikleri	Ahmed bin Sehl el-Belhî, Dineverî, Robert Grosseteste, İbn Miskeveyh

EL-KİNDİ ESERLERİ ;

- Risale fil Akl Manaslk
- Risale fi Mahiyetin Nevmi ver hayali beser.
- Risale fil Cevahiril Hamse
- Risale fil illetis Selci vel Berdi vel Berki ves
- Savaiki ver Radi vez Zemherir.
- Risale fiş Şubat.
- Risale fi Vel Elel Hesana İhtiyaratil Eyyam.
- De Intellecto Secundum Aristoteles et Platonem.
- Risale fi İhtilafil Manazır.
- Fi Marifeti Kuval Edviyetil Murekkebe.
- Risale fi'l-İlleti'i-Levni'l-Lazeverdi

İBN-İ SİNA KİMDİR ?

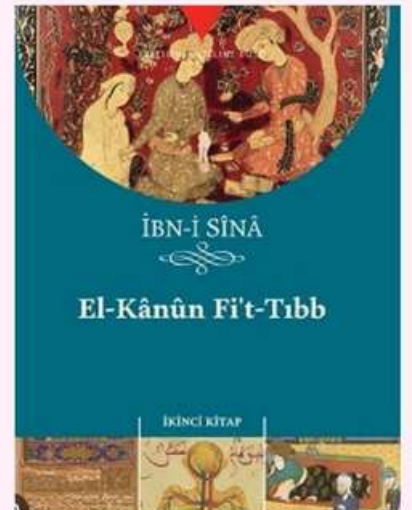
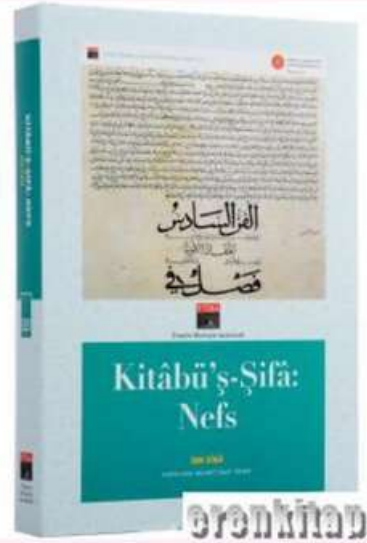
Tıp adamı, astronom, yazar ve filozof İbn-i Sina, Buhara yakınlarındaki Eşene köyünde 980 yılında dünyaya gelmiş ve Hamedan şehrinde 1037 tarihinde vefat etmiştir. Tıp ve felsefe alanına ağırlık verdiği değişik alanlarda 200 kitap yazmıştır. İbn-i Sina, Kuşyar isimli bir hekimin yanında tıp eğitimi aldı.

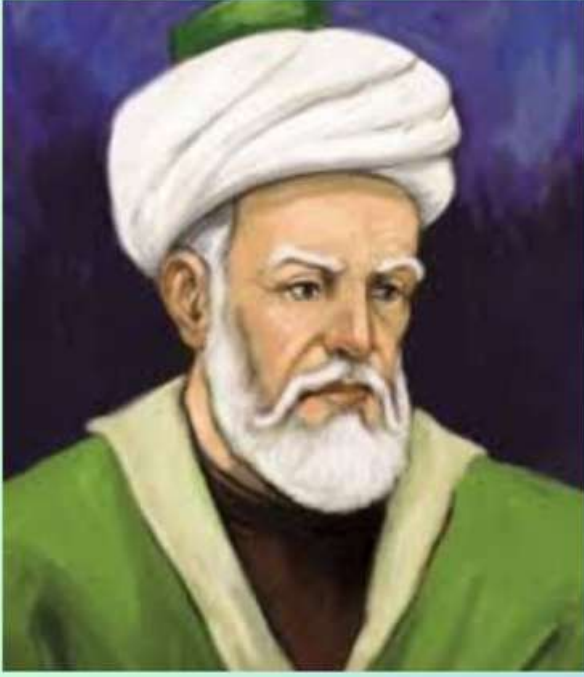
İBN-İ SİNAN'IN YAPTIĞI ÇALIŞMALAR

Eserlerinin en ünlüleri, felsefe ve fen konularını içeren çok geniş bir çalışma olan Kitabü's-Şifa (İyileşme Kitabı) ile El-Kanun fi't-Tıbb'dır (Tıbbın Kanunu). Bu iki eser, Orta Çağ üniversitelerinde okutulmasıyla birlikte, Montpellier ve Louvain'de 1650 yılına kadar ders kitabı olmuştur.

→Kitabü's-Şifa, İbn-i Sina'nın yazmış olduğu İyileşme Kitabı anlamına gelen bir eserdir. Başta mantık, matematik, fizik ve metafizik olmak üzere tüm bilim dalları hakkında yazılmıştır ve 11 cilttir. Birçok kere Latinceye çevrilmiş ve ders kitabı olarak okutulmuştur. Eser, mantıkla temellenen felsefi araştırma tabiat felsefesi ve matematik ilimleriyle bilimsel boyutlar kazanır, metafizikle taçlanır, peygamberliğin ispatı meselesiyle son bulur.

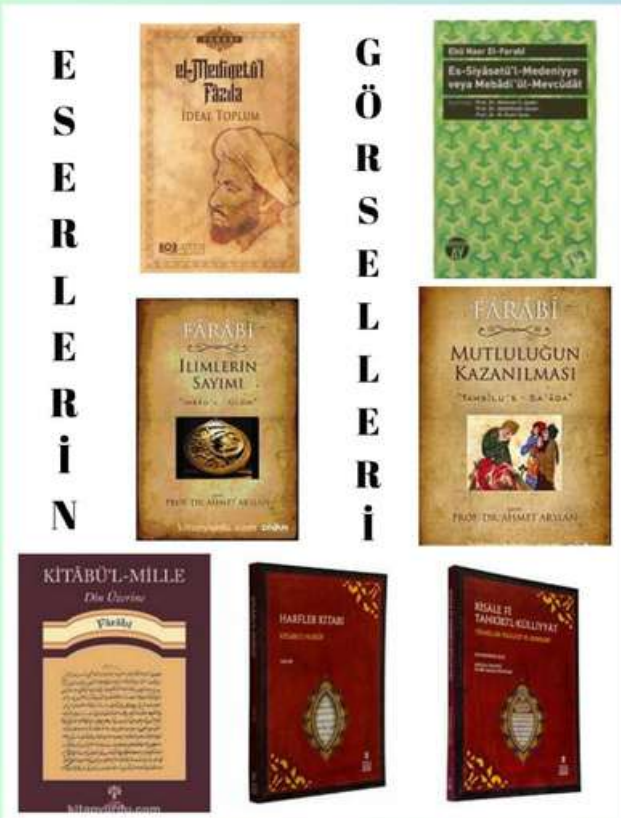
→El-Kanun fi't-Tıbb veya Latince ismiyle Canon medicinae (Arapça: القانون في الطب el-Kanun fi el-Tıbb "Tıbbın Kanunu" veya "Tıpta Kanun"; Farsça: قانون Kanun "Kanun"), Batı'da Avicenna olarak da bilinen İbn-i Sina'nın 14 ciltlik tıp ansiklopedisidir. Arapça yazılmış olan eser 1025 yılında tamamlanmıştır.[1] Eserin içeriği İbn-i Sina'nın kendi hekimlik deneyimlerine, Orta Çağ İslam tıbbına, antik Yunan hekim Galen'in yazılarına,[2] antik Hint tıp geleneğinin hekimlerinden Suşruta ve Çaraka'ya, ve antik Arap ve Pers tıp geleneklerine dayanmaktadır

FARABİNİN ESERLERİ ;

1. Arau Ehli'l-Medineti'l-Fadıla
2. es-Siyasetu'l-Medeni (Mebadiu'l-Mevcudat
3. İhsa'u'l-Ulum
4. Tahsilus-Seade
5. el-Cem' Beyne Re'yeyi'l-Hakimeyn
6. Risale fi'l-Akıl
7. Kitabu'l-Mille
8. Kitabu'l-Hurup

FARABİ KİMDİR ?

Farabi 873 yılında Türkistan'ın Farab şehrinde doğmuştur. İlk Türk ve Müslüman felsefecisidir. Gerçek ismi Ebu Nasr Muhammed bin Tahran bin Uzlug'dur. Farab'da doğduğu için Farablı diye de anılmaktadır.

İlk öğrenimini Farab'da medrese öğrenimini ise Bağdat'ta yapmıştır. Harran'da felsefe araştırması yapmıştır. Bu yıllarda Yuhanna bin Haylan ilse birlikte Aristoteles'in yapıtlarını okumuştur. Halep'te Hemedani hükümdarının konuğu olmuştur. Arap Ülkelerinde yaşamış olmasına rağmen Türk Törelerini ve kimliğini ölene kadar bırakmamıştır. Farabiyi anlatan en iyi kitaplar, İslam Aleminde Ebul Hasan el Beykani gibi yazarlar tarafından ölümünden sonra gerçekleştirildi. Bu anlatımlar bir felsefeciden çok bir ermişi anlatıyordu.

Aristoteles'in madde ve suret kavramını benimsedi. Farabi ilimleri sınıflara ayırdı. Farabiye kadar üçüzlü ve dördüzlü diye ikiye ayrılan ilimlerin üçüzlü ilimlere mantık, beyan dördüzlü ilimlere ise matematik, geometri, astronomi dahildi. Farabi ise Fizik, matematik, metafizik ilimler diye üçe ayırdı. Bu metodu Avrupalı bilginler tarafında kabul gördü.

Büyük düşünür Farabi hava titreşimlerinden ibaret olan ses olayının ilk mantıklı izahını yaptı. Bu keşfi sayesinde musiki aletlerin yapımında gerekli olan kaideleri buldu. Tıp alanındaki çalışmaları sayesinde çeşitli ilaçlar ile ilgili eserler de yazdı. Eski Yunan ve filozofların eserlerini Arapça'ya çevrilerek öğrenilmesini sağlayan Farabi olmuştur. Avrupalı bilginler bu bilgileri öğrenmek için Farabiyi okumak zorunda kaldılar.

Farabi'nin eserlerinin Yüzyıllar boyunca Avrupa'da tanınmasının nedeni de bu olaydır. Tüm Batıda Orta Çağ boyunca tanınan hakkında araştırmalar yapılan Farabi 950 yılında Şam'da vefat etmiştir.

Kişisel bilgiler

Doğum	y. 1488/1490 Ağırnas, Kayseri, Osmanlı İmparatorluğu
Ölüm	17 Temmuz 1588 (98-100 yaşında) İstanbul, Osmanlı İmparatorluğu
Vatandaşlık	Osmanlı
Mimarlık tarzı	Osmanlı mimarisi
Ünlü yapıtları	Süleymaniye Camii Haseki Külliyesi Haseki Camii Selimiye Camii Eski Valide Camii Mihrimah Sultan Külliyesi Mihrimah Sultan Camii Şehzade Camii Cihangir Camii Şah Sultan Camii Rüstem Paşa Camii Sokollu Mehmed Paşa Külliyesi Sokollu Mehmed Paşa Köprüsü Kılıç Ali Paşa Camii Gazi Ahmet Paşa Camii

Anıtların
restorasyonu

İmzası

Mimar Sinan Kimdir ?

Mimar Sinan veya Koca Mi'mâr Sinân Âğâ, (Sinaneddin Yusuf - Abdulmennan oğlu Sinan) Osmanlı başmimarı ve inşaat mühendisi. Kariyerinde önemli eser verdiği Osmanlı padişahları Kanuni Sultan Süleyman, II. Selim ve III. Murat dönemlerinde başmimar olarak görev yapan , Mimar Sinan, yapıtlarıyla geçmişte ve günümüzde dünyaca tanınmıştır. Başyapıtı, "ustalık eserim" dediği Selimiye Camii'dir.

Mimar Sinan'ın Sanat Anlayışı

Dünyanın en büyük yapı sanatçılarından biri olarak kabul edilen MİMAR SİNAN; Osmanlı Mimarlığının klasik döneminin yaratıcısıdır. Eserlerinde estetik ve fonksiyon kavramını birleştirerek, BNmühendislik tekniğinin katkıları ile sanatçı ruhunu yansıtan, özgün eserler ortaya koymuştur.

Mimar Sinan'ın Eserleri

Mimar Sinan 81 cami, 51 mescit, 55 medrese, 26 darül-kurra, 17 türbe, 17 imarethane, 3 darüşşifa (hastane), 5 su yolu, 8 köprü, 20 kervansaray, 36 saray, 8 mahzen ve 48 de hamam olmak üzere 375 eser yapmıştır. Ayrıca, Edirne ilindeki Selimiye Camisi Dünya Kültür Mirası listesindedir.

Sinan, 1548`de tamamladığı Şehzade Camii`ni "çiraklık eseri", 1557`de tamamladığı Süleymaniye`yi "kalfalık eseri", 1575`te ibadete açılan Selimiye`yi ise "ustalık eseri" olarak nitelendirdi.

Sanat ve Felsefe

Sanat, en genel anlamıyla sanatçının anlatmak istediği şeyi, "biçim verme yöntemiyle" gerçekleştirme çabasıdır. Sanatı felsefe açıdan incelemekle sanat felsefesi ortaya çıkmıştır.

Felsefe, bazı bakımlardan benzerlik gösterdiği sanatla bazı bakımlardan da farklılıklar gösterir. Felsefe ve sanatın amaç ve yönelişleri bakımından benzerlikleri vardır.

Her ikisi de doğayı ve insanı konu edinir. İnsanı anlamaya, yorumlamaya çalışır. Hem felsefe hem de sanat yönedikleri varlığı yansıtır ve onu yorumlarlar. Bu yüzden her ikisinde de yaratıcılık söz konusudur. Felsefe kendisine sanatı da konu edinebilmektedir. Nitekim sanatı, sanat tarafından yaratılan güzelliği araştıran sanat felsefesi bir felsefe türü olarak ortaya çıkmıştır.

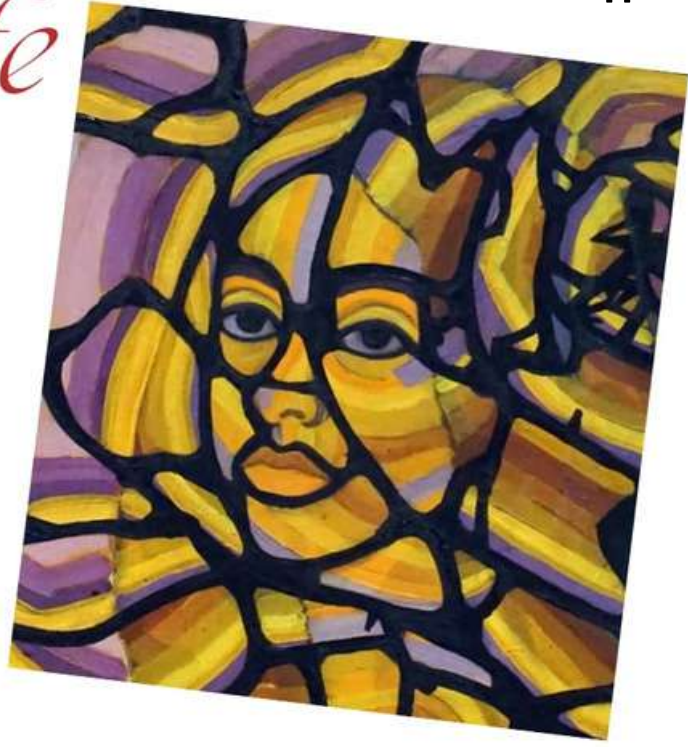
Bununla birlikte felsefeyle sanat arasında bazı farklılıklar da vardır. Felsefe akla ve akıl yürütme gücüne dayanırken sanat sezgiye, duyguya ve hayal gücüne dayanır. Felsefeyle sanat amaçları bakımından da birbirinden farklıdır. Felsefe doğruya ulaşmayı amaç edinirken sanatın amacı güzeli bulmak yada yaratmaktır.

FELSEFE ve SANATIN BENZER YÖNLERİ

- 🌀 Her ikisi de öznedir.
- 🌀 Sanat ve felsefe varlığı dünyayı ve evreni anlama çabasıdır.
- 🌀 Her ikisinde de eleştirci ve yaratıcı zekâyâ ihtiyaç duyulur.
- 🌀 Felsefe de sanat da doğayı ve insan varlığını konu edinir.
- 🌀 Her ikisinin de zorunlu olarak uymaları gereken belirli bir yöntemleri yoktur.
- 🌀 Bir sanat eseri, yapısı bakımından doğru veya yanlış olamaz.
- 🌀 Her ikisinden doğan ürünler insanda bir haz uyandırır.

FELSEFE ve SANATIN FARKLI YÖNLERİ

- 🔪 Felsefe hakikati arar, sanat ise güzeli ve hoş gideni bulmaya çalışır.
- 🔪 Felsefede akıl; sanatta duylara ve duygulara dayanan bir etkinlik vardır.
- 🔪 Felsefe nesnelere dünyasının gerçekliğinden bahsederken; sanat, sanatçının dünyasını ve onun gerçeğini bize anlatır.
- 🔪 Felsefe var olana ilişkin eleştirel bir tavır sergiler, sanat güzel olana ilişkin beğeni duygusunu harekete geçirir.
- 🔪 Sanat ve felsefe arasındaki en önemli fark, felsefenin düşünceye dayalı evrensel bir bilgi olma iddiasına karşılık sanatın duygulara dayanan bir faaliyet olmasıdır.
- 🔪 Verdiği eserler bakımından sanat ile zanaatı da birbirinden ayırmak gerekir.
- 🔪 Zanaatta, faydaya dayalı ürünler ortaya koyulurken, sanatta faydadan ziyade sanatsal (estetik) kaygıya dayalı ürünler ortaya koyulur. Yani; belli bir menfaat ve maddi gelir sağlamak amacıyla yapılan ürünler zanaat ürünüdür.
- 🔪 Bir sanat eserinin estetik değer kazanabilmesi için, hiçbir çıkar düşünmeden o objeden haz duyan ve onu takdir eden estetik süjelerin bulunması gerekir.

Teknolojinin yararları ve zararları

12

TEKNOLOJİ ;

İnsanların ihtiyaçlarına yönelik hedeflere ulaşmak için kullanılan çevreyi geliştiren, değiştiren bilgi, beceri, yöntem ve süreçlerin tamamını ifade eder. Teknolojiyi yok sayamayız, görmezden gelemeyiz. Gelişen çağa ayak uydurabilmek için teknoloji takip etmek ve uyum sağlamak gerekir. Ancak aşırı ve bilinçsiz kullanıldığında ise birçok soruna yol açar.

TEKNOLOJİNİN YARALARI;

- ✦ Çocuklarda el-göz koordinasyonunu geliştirir ,
- ✦ Sosyal becerileri geliştirir,
- ✦ Problem çözme becerisine katkı sağlar,
- ✦ Bilgiye erişimi kolaylaştırır ve zamandan tasarruf sağlar.
- ✦ Kişiyi gelişen çağdaki değişimlere hazırlar,
- ✦ Geniş araştırma imkanı sunarak öğrenmeye destek olur,
- ✦ Zengin eğitici ve öğretici videolar sayesinde gelişime destek verir,
- ✦ İlgili programlar yaratıcılığı destekler. Örneğin, görsel tasarım programları.
- ✦ Acil durumlarda güvenlik açısından ulaşılabilir olmayı sağlar.

TEKNOLOJİNİN ZARARLARI;

- ✦ Bağımlılığa dönüşebilir.
- ✦ Zihinsel becerilerde bozukluğa yol açar.
- ✦ Bağımlılık haline geldiğinde dış dünyayla iletişimi engeller.
- ✦ Uyku sorunlarına yol açar.
- ✦ Öfke kontrolünde bozukluğa yol açar.
- ✦ Dikkat dağınıklığına yol açar.
- ✦ İçerik kapanıklık ya da saldırganlık eğilimine yol açar.
- ✦ Tembelliğe yol açar.
- ✦ Fiziksel olarak; boyun ağrısı, göz ve görme sorunları, el, kol, ayak uyuşması gibi sorunlara yol açar.
- ✦ Beyni olumsuz etkiler.

Hazırlayan : MELEK NUR BAYHAN

BİLİNER IQ DERECELERİ İSE ŞÖYLEDİR;

- 0-25 arası ağır gerilik
- 26-50 arası orta gerilik
- 51-75 arası hafif gerilik
- 76-90 arası sınır zeka
- 91-110 arası normal zeka
- 111-125 arası ileri zeka
- 126-140 arası üstün zeka
- 140-155 arası çok üstün zeka
- 156 ve üzeri deha

Zekâ Geliştirme Yöntemleri Nelerdir?

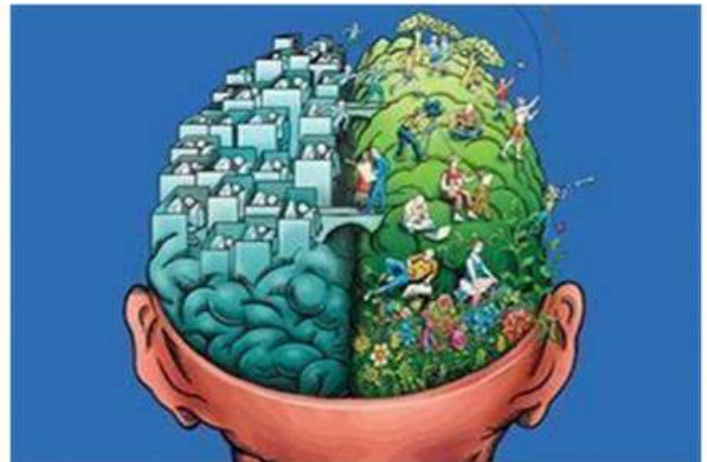
- Motosiklet Kullanın
- Su İçmeyi İhmal Etmeyin
- Yabancı Dil Öğrenin
- Video İçerikli Oyunlar Oynayın
- Uykunuzu İhmal Etmeyin
- Müzik Dinleyin
- Zekâ Oyunları Oynayın

ZEKA NEDİR ?

Zeka insanın düşünme, akıl yürütme, nesnel gerçekleri algılama, kavrama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tümü.

IQ HESABI;

$IQ = (\text{zeka yaşı} / \text{gerçek yaş}) \times 100$ olarak hesaplanmaya başlandı. Yani, zeka yaşı, gerçek yaşa bölünüyor ve 100 ile çarpılması ile ortaya çıkıyor. Formülden de görüldüğü gibi, gerçek yaş ve zeka yaşı aynı ise, IQ'su 100 olarak çıkacaktır. Bu temel kavram aynı olmasına rağmen, günümüzde IQ dereceleri standartlaşmış bir grubun ortalama sonuçlarının kullanıldığı, istatistiksel ve matematiksel hesaplamalar içeren karmaşık bir yöntem ile yapılmaktadır.

ÇOKLU ZEKA KURAMI

ÇOKLU ZEKA KURAMI, AMERİKALI PSİKOLOG HOWARD GARDNER TARAFINDAN 1983 YILINDA ORTAYA KONMUŞTUR. GARDNER'A GÖRE, ZEKA TEK BİR BOYUTLU YAPI OLMAKTAN ZİYADE, BİRBİRİNDEN BAĞIMSIZ BİRDEN FAZLA ZEKA TÜRÜNDE OLUŞMAKTADIR. BU KURAMA GÖRE BİREYLERİN ZEKA SEVİYELERİ, FARKLI ZEKA TÜRLERİNDEKİ BAŞARILARINA GÖRE BELİRLENİR VE GELİŞTİRİLİR.

1. Linguistik Zeka

Linguistik zeka, dil ve sözcüklerle ilgili becerilere sahip olan bireylerin zeka türüdür.

2. Mantıksal-Matematiksel Zeka

Mantıksal-matematiksel zeka, sayılar ve mantıkla ilgili becerilere sahip olan bireylerin zeka türüdür.

3. Müzikal Zeka

Müzikal zeka, müzikle ilgili becerilere sahip olan bireylerin zeka türüdür.

4. Görsel-Uzamsal Zeka

Görsel-uzamsal zeka, görsel ve uzamsal ilişkileri algılama ve yorumlama becerisine sahip olan bireylerin zeka türüdür.

5. Beden-Kinestetik Zeka

Beden-kinestetik varrle ilgili becerilere sahip olan bireylerin zeka türüdür.

6. Sosyal (İçsel) Zeka

Sosyal zeka, kendi duygularını ve düşüncelerini anlama ve yönetme becerisine sahip olan bireylerin zeka türüdür.

7. Kişilerarası Zeka

Kişilerarası zeka, başkalarının duygularını ve düşüncelerini anlama ve yönetme becerisine sahip olan bireylerin zeka türüdür.

8. Doğa Zekası

Doğa zekası, doğal dünya ile ilgili becerilere sahip olan bireylerin zeka türüdür.

FELSEFİ SÖZLER

"Esnek insanlar asla kırılmazlar."
-B.Karim

"Hayat, yaşantı aramak değil, kendimizi aramaktır."
-C.Pavese

"Temiz elleri olan insanların da kirli düşünceleri vardır."
-S.Lec

"İnsan, olduğu gibi olmayı reddeden tek yaratıktır."
-Albert Camus

"Bilenler konuşmazlar. Konuşanlar bilmezler."
-Lao Tsu

"Her zaman yapamadığım şeyi yapıyorum, onun nasıl yapılacağını öğrenmem için."
-Pablo Picasso

"Okuyarak öğreneceksin ama, severek anlayacaksın! Boş zaman yoktur, boşa geçen zaman vardır."
-Tagore

"Ya ümitsizsiniz. Ya da ümit sizsiniz. Ya çaresizsiniz. Ya da çare sizsiniz."
-Behçet Necatigil

"Ne kadar bilersen bil, söylediklerin karşındakinin anlayabileceği kadardır."
-Mevlana

"Bilenler konuşmazlar. Konuşanlar bilmezler."
-Lao Tsu

"İki şey sonsuzdur, evren ve insanların hataları."
-Albert Einstein

"Müzik olmadan, hayat bir hata olur."
-Friedrich Nietzsche

"Hayat gerçekten basit, ama biz bunu karmaşık hale getirmek için ısrar ediyoruz."
-Konfüçyüs

"Okudum, unuttum, gördüm, hatırladım, yaptım, öğrendim."
-Konfüçyüs

"Acınmaktansa kıskanılmak daha iyidir."
-Herodot

"Vidani tertemizdi, çünkü onu hiç kullanmamıştı."
-S. Lec

"Büyük fikirleri düşünenler büyük hatalar yaparlar."
-Martin Heidegger

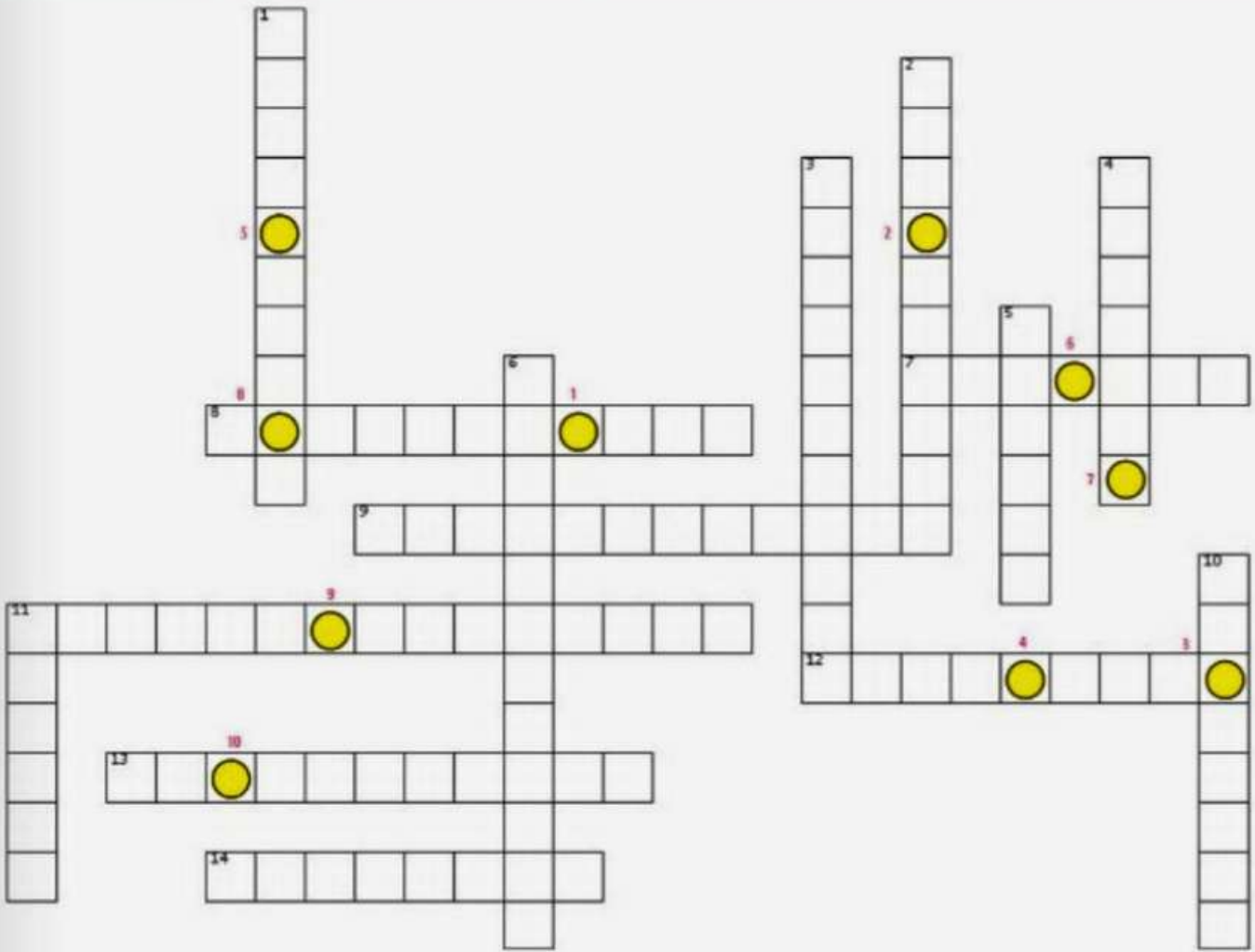

"İnsan, ne ise o olmayı reddeden tek yaratıktır."
-Albert Camus

"Havaya atılan bir taş düşünebilseydi kendi isteğiyle yere düştüğünü sanırdı."
-Baruch Spinoza

Aşağıdaki bulmacayı çözerek anahtar kelimeyi bulunuz.

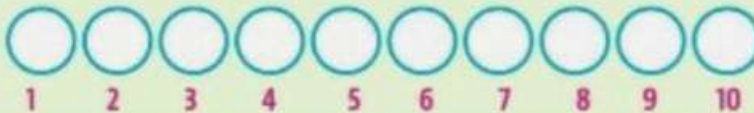
SOLDAN SAĞA

7. 'Varlık vardır' görüşünün genel adı
8. Her şeyin oluş içinde olduğunu ve olduğu gibi kalan hiçbir şeyin olamayacağını dile getiren İlk Çağ filozofu
9. Varlığın yani insanın özünün önceden belirlenmediğini, eylem ve özgür seçimleriyle özünü sonradan oluşturduğunu savunan görüş
11. Varlığın var olup olmadığını, eğer varsa mahiyetini, nicelik ve niteliğini sorgulayan felsefe disiplini
12. Varlık, Tanrı, beden, zihin, zaman, mekân, nedensellik, özdeşlik gibi konuları soruşturan temel felsefe disiplini
13. İnsan zihninde var olan, dış dünyada var olmayan varlıklar
14. Varlığın var olup olmadığının kesin olarak bilinemeyeceğini savunan görüş

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Varlığın bir ve kendisiyle özdeş olduğu savından hareketle varlıkta değişimin olmadığını savunan İlk Çağ filozofu
2. Varlığı duyumsanabilen, dış dünyada var olan varlıklar
3. Varlığın temelinde maddenin bulunduğunu, var olanların maddenin farklı biçimleri olduğunu iddia eden görüş
4. 'Varlık' sadece dilde bir anlamı işaret eder, gerçek bir karşılığı yoktur, görüşünü savunan Sofist İlk Çağ filozofu
5. Var olanların, yok olanların isimlendirilmesiyle oluştuğunu, bundan dolayı varlığın özünün yokluk olduğunu söyleyen Taoculuğun kurucusu filozof
6. Varlığın özünün değil görüngülerin bilinmesinin mümkün olduğunu savunan felsefi akım
10. Varlıkların, evrendeki fizik yasalarının sonucu olarak şekillendiğini iddia eden görüş
11. Felsefede metafiziğin ve ontolojinin ilgi alanına giren zihnin ulaşabildiği en genel kavram

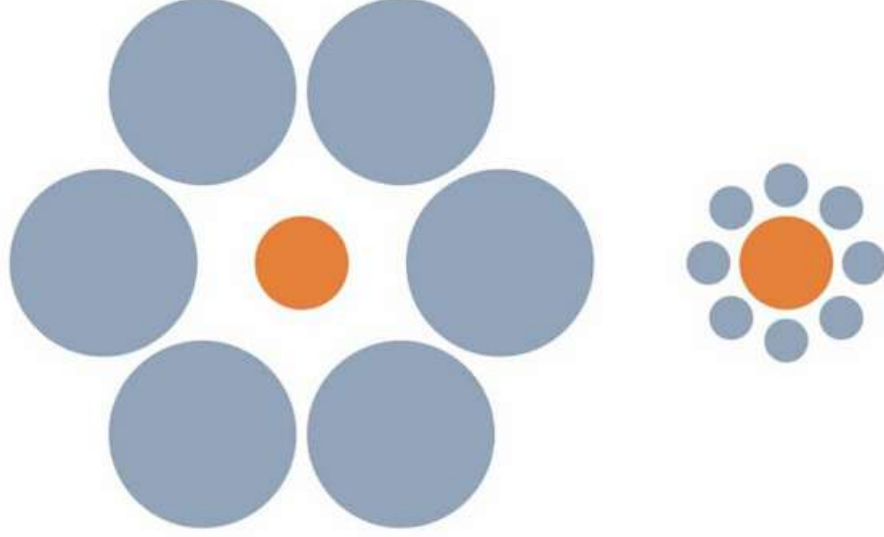
ANAHTAR KELİME

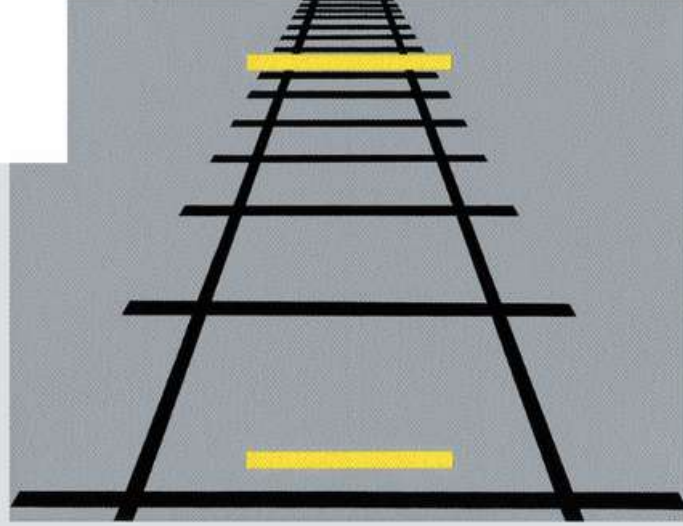
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ALGILARIMIZ BİZİ YANILTIYOR MU?

17

**Yatay çizgiler aynı
uzunlukta mı?**

**Sizece orta kısımda
bulunan daireler aynı
büyüklükte mi?**

**Siz önce hangi şekli
gördünüz?**

1	Thales Anaksimandros Anaksimenes	Aydın/Didim (Miletos) Aydın/Didim (Miletos) Aydın/Didim (Miletos)
2	Anaksagoras Herakleitos Ksenofanes	İzmir/Urla (Klazomenai) İzmir/Selçuk/Efes (Ephesos) İzmir/Menderes/Değirmendere (Kolofon)
3	Epiktetos	Denizli/Pamukkale (Hierapolis)
4	Diogenes	Sinop (Sinope)
5	Lukianos	Adıyaman/Samsat (Samosata)
6	Aristoteles Kleanthes	Çanakkale/Ayvacık (Asos) Çanakkale/Ayvacık (Asos)

Harita 1.1: MÖ 6-MİS 2. Yüzyılda Anadolu'da Yaşamış Filozoflar